

کدهای اخلاقی

اساتید گروه آموزشی

دکتر پرویز پدسا
دکتر زینت جورابی
محمد مرادی
دکتر رزاق محمودی
فاطمه سفیدی

دکتر امیر محمد کاظمی فر
دکتر مهرزاد سرایی
دکتر مرضیه بیگم سیاه پوش
محمد رضا مصطفایی
دکتر مهدی زاهد پناه
فاطمه نظری شادکام

فصلنامه علمی پژوهشی
فلسفه و اخلاق

عنوان و نام پدیدآور	کدهای اخلاقی اساتید گروه پزشکی/ امیرمحمد کاظمی فر... [و دیگران].
مشخصات نشر	قزوین: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین، انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۹۱ ص:؛ جدول: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ سم.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۷۶۰-۳۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	امیرمحمد کاظمی فر، پرویز پدیسار، مهرزاد سرایی، زینب جورابچی، مرضیه بیگم سیاه بوش...
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	پزشکان-- ایران -- اخلاق حرفه‌ای
موضوع	Physicians -- Professional ethics-- Iran
شماره	کاظمی فر، امیرمحمد، ۱۳۹۸ -
زیرسره	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان قزوین
رده بندی کنگره	RV۳۲۴/۴۴ ۱۳۹۶
رده بندی دبیوی	۱۷۴/۲
شماره کتابخانه ملی	۲۹۵۷۷۵۶

فصلنامه علمی پژوهشی
فلسفه و اخلاق

قزوین: بلوار شهید باهنر - دانشگاه علوم پزشکی، قزوین - معاونت پژوهشی تلفن: ۰۲۸-۳۳۲۳۹۲۵۱

همراه: ۰۹۱۲۳۸۱۶۰۸۷ مهندس شاپور رافعی

عنوان کتاب:	کدهای اخلاقی اساتید گروه پزشکی
گردآوری و	دکتر امیرمحمد کاظمی فر، دکتر پرویز پدیسار، دکتر مهرزاد سرایی،
تالیف:	دکتر زینب جورابچی، دکتر مرضیه بیگم سیاه بوش، محمد مرادی،
	محمدرضا مصطفایی، دکتر رزاق محمودی، دکتر مهدی زاهد پناه،
	فاطمه سفیدی، فاطمه نظری شادکام
ناشر:	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
صفحه آرا:	محسن ساکتی - ۰۹۱۲۱۸۲۷۵۲۵
چاپ:	اول - اسفند ۱۳۹۶
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۷۶۰-۳۳-۹
قیمت:	۱۲۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

فصل اول: تاریخچه اخلاق پزشکی در ایران	۱۱
فصل دوم: اهم فعالیت‌های کمیته اعتلای اخلاق حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی قزوین	۱۷
فصل سوم: ندهای اخلاقی	۲۱
کد اخلاق دندانپزشکی و تعهد حرفه‌ای	۲۴
رعایت حقوق خدمت‌گیرندگان	۳۰
ارتقاء دانش و مهارت‌های حرفه‌ای و معنوی	۴۰
ارتباط مؤثر فردی و سازمانی	۴۴
اصول اخلاقی در حیطه پژوهش	۵۱
فصل چهارم: شاخص‌های ارزیابی اخلاق حرفه‌ای مدرسان گروه پزشکی	۵۵
فصل پنجم: چک‌لیست‌های ارزیابی و رصد مدرسان گروه پزشکی	۶۵
فصل ششم: آئین‌نامه دیده‌بانی کمیته اخلاق حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی قزوین	۸۱
منابع	۸۹

کلمه مقدمه مولف

رعایت موازین اخلاقی در حرفه پزشکی، یکی از مهم‌ترین اصول آموزش، پژوهش و درمان به شمار می‌آید. این امر اختصاص به پزشکی معاصر نداشته بلکه از قرن‌ها پیش (تا حایی که بررسی‌ها نشان می‌دهند) از زمان بقراط به صورت مدون و مستتب برآمده است. اخلاق پزشکی رفتار و سلوکی است که ارتباط پزشکان با بیماران، همکاران و جامعه را تعریف می‌کند و موجب تقویت تعهد حرفه‌ای، افزایش مسئولیت‌پذیری اخلاقی، ارائه خدمات آموزش و پژوهش بر اساس استانداردهای اخلاقی می‌گردد.

هدف نهایی آموزش اخلاق پزشکی، تربیت پزشکان شایسته‌ای است که بتوانند ضمن رعایت عدالت، شأن و حقوق انسانی، باعث ارتقای سطح سلامت آحاد جامعه خود باشند. صاحبان هر شغلی باید دارای ویژگی‌هایی باشند که هم باعث افزایش کارایی و پیشرفت فنی و هم سبب عالی و تقوی معنوی آن حرفه گردد. این امر در مورد رشته‌های گروه پزشکی نمود بیش‌تری پیدا می‌کند. قداست و منزلت والای حرفه گروه پزشکی بر کسی پوشیده نیست، حرفه پزشکی از ویژگی‌های خاصی نسبت به سایر شغل‌ها برخوردار است چراکه خدمت آن‌ها تنها به جسم انسان‌ها خلاصه نمی‌شود بلکه این خدمت باعث سلامت روح و روان انسان‌ها نیز می‌گردد. اخلاق پزشکی جزئی از مسئولیت‌پذیری و تعهد جامعه پزشکی به انسانیت است. معلوماتی که پزشکان

و پیراپزشکان کسب می‌نمایند، باید در جهت خیر و صلاح جامعه انسانی به کار گرفته شود.

به دلیل اهمیت دانش پزشکی در حفظ جان انسان‌ها و سطح بالای آگاهی‌های شاغلین به حرف پزشکی نسبت به سایر افراد جامعه، موجب می‌شود که بر مردم نفوذ بیشتری داشته باشند، لذا پزشکان و دانشجویان علوم پزشکی باید سعی کنند ویژگی‌های اخلاق پزشکی را در خود تقویت نمایند تا بتوانند در هنگام ارائه خدمت به آحاد مردم مؤثرتر واقع شوند. از طرفی، با توجه به فرهنگ عمیق ما لازم است که اخلاق پزشکی را بومی کرده و آن را متناسب با احکام اسلامی پیش ببریم. باید توجه نمود در امر تعلیم و تربیت دانشجویان نباید تنها به روش‌های ترجمه‌شده از فرهنگ غرب اکتفا نمود زیرا تجربه نشان داده است که اقتباس مسائل فرهنگی و اجتماعی از غرب نمی‌تواند مسائل آموزشی و اخلاقی را در کشورهای غیر غربی حل نماید؛ بنابراین اساتید جوامع اسلامی علاوه بر توجه به باخگویی نیازهای به‌روز جامعه دانشگاهی باید به ارزش‌های اسلامی هم ارجح بگذارند و سرلوحه کارهای خود قرار دهند. با توجه به حساسیت اخلاق پزشکی، ساینس است دانشجویان گروه پزشکی بتوانند در نظام ارائه سلامت، موضوعات اخلاق را به راجع را شناسایی و تحلیل کرده، ضمن استفاده از دانشی که کسب می‌کنند، به ارزش اخلاقی با مددجویان برخورد کنند. با عنایت به حرکت سریع و جهت‌دار دانشمندان، استادان و دانشجویان کشور برای دستیابی به قله‌های رفیع علم و دانش وین، به لزوم توجه ویژه به اصول اخلاق پزشکی، جا دارد مبانی و اصول اخلاقی دانش‌پندان پزشکی ایران به جامعه پزشکی معرفی شود و از این طریق، پلی بین اخلاق پزشکی سنتی و نوین برقرار گردد تا با تکیه بر ریشه‌های محکم و استوار طب ایرانی و اسلامی، بتوان شاخه‌ها و جوانه‌های بیشتری را در عرصه‌ی علم و دانش گستراند.

در این کتاب کدهای اخلاقی اساتید گروه پزشکی در کارگروه اعتلای اخلاق حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی قزوین از منابع معتبر داخلی و خارجی با تاکید بر آموزه‌های اخلاقی پزشکان بزرگ ایران زمین و نظرات اعضای کارگروه تدوین گردیده است.

در پایان امید است با راهنمایی و تعامل بیشتر، گام های بیشتری در ارتقای اخلاق حرفه ای پزشکی برداریم.

دکتر امیر محمد کاظمی فر

دانشیار پزشکی قانونی

مدیر کارگروه اعتلای اخلاق حرفه ای

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

شماره ۹۶

Email: Amkazemifar@qums.ac.ir